

INVESTMENT

**Treaty Between the
UNITED STATES OF AMERICA
and MONGOLIA**

Signed at Washington October 6, 1994

with

Annex and Protocol

NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . . the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

MONGOLIA

Investment

*Treaty signed at Washington October 6, 1994;
Transmitted by the President of the United States of America
to the Senate June 26, 1995 (Treaty Doc. 104-10,
104th Congress, 1st Session);
Reported favorably by the Senate Committee on Foreign Relations
March 27, 1996 (Senate Executive Report No. 104-15,
104th Congress, 2d Session);
Advice and consent to ratification by the Senate
June 27, 1996;
Ratified by the President September 12, 1996;
Ratifications exchanged at Ulaanbaatar December 2, 1996;
Entered into force January 1, 1997.
With annex and protocol.*

TREATY BETWEEN
THE UNITED STATES OF AMERICA AND
MONGOLIA
CONCERNING THE ENCOURAGEMENT
AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENT

The United States of America and Mongolia (hereinafter the "Parties");

Desiring to promote greater economic cooperation between them, with respect to investment by nationals and companies of one Party in the territory of the other Party;

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources;

Recognizing that the development of economic and business ties can contribute to the well-being of workers in both Parties and promote respect for internationally recognized worker rights; and

Having resolved to conclude a Treaty concerning the encouragement and reciprocal protection of investment;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

1. For the purposes of this Treaty,

(a) "investment" means every kind of investment in the territory of one Party owned or controlled directly or indirectly by nationals or companies of the other Party, such as equity, debt, and service and investment contracts; and includes:

- (i) tangible and intangible property, including rights, such as mortgages, liens and pledges;
- (ii) a company or shares of stock or other interests in a company or interests in the assets thereof;
- (iii) a claim to money or a claim to performance having economic value, and associated with an investment;
- (iv) intellectual property which includes, inter alia, rights relating to:

literary and artistic works, including sound recordings,

inventions in all fields of human endeavor,

industrial designs,

semiconductor mask works,

trade secrets, know-how, and confidential business information, and

trademarks, service marks, and trade names; and

- (v) any right conferred by law or contract, and any licenses and permits pursuant to law;

(b) "company" of a Party means any kind of corporation, company, association, partnership, or other organization, legally constituted under the laws and regulations of a Party or a political subdivision thereof whether or not organized for pecuniary gain, or privately or governmentally owned or controlled;

(c) "national" of a Party means a natural person who is a national of a Party under its applicable law;

(d) "return" means an amount derived from or associated with an investment, including profit; dividend; interest; capital gain; royalty payment; management, technical assistance or other fee; or returns in kind;

(e) "associated activities" include the organization, control, operation, maintenance and disposition of companies, branches, agencies, offices, factories or other facilities for the conduct of business; the making, performance and enforcement of contracts; the acquisition, use, protection and disposition of property of all kinds including intellectual property rights; the borrowing of funds; the purchase, issuance, and sale of equity shares and other securities; and the purchase of foreign exchange for imports;

(f) "investment authorization" means an authorization granted by the foreign investment authority of a Party to an investment or a national or company of the other Party;

(g) "investment agreement" means a written agreement between the national authorities of a Party and an investment or a national or company of the other Party that (i) grants rights with respect to natural resources or other assets controlled by the national authorities and (ii) the investment, national or company relies upon in establishing or acquiring an investment.

2. Each Party reserves the right to deny to any company the advantages of this Treaty if nationals of any third country control such company and, in the case of a company of the other Party, that company has no substantial business activities in the territory of the other Party or is controlled by nationals of a third country with which the denying Party does not maintain normal economic relations.

3. Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment.

ARTICLE II

1. Each Party shall permit and treat investment, and activities associated therewith, on a basis no less favorable than that accorded in like situations to investment or associated activities of its own nationals or companies, or of nationals or companies of any third country, whichever is the most favorable, subject to the right of each Party to make or maintain exceptions falling within one of the sectors or matters listed in the Annex to this Treaty. Each Party agrees to notify the other Party before or on the date of entry into force of this Treaty of all such laws and regulations of which it is aware concerning the sectors or matters listed in the

Annex. Moreover, each Party agrees to notify the other of any future exception with respect to the sectors or matters listed in the Annex, and to limit such exceptions to a minimum. Any future exception by either Party shall not apply to investment existing in that sector or matter at the time the exception becomes effective. The treatment accorded pursuant to any exceptions shall, unless specified otherwise in the Annex, be not less favorable than that accorded in like situations to investments and associated activities of nationals or companies of any third country.

2. (a) Investment shall at all times be accorded fair and equitable treatment, shall enjoy full protection and security and shall in no case be accorded treatment less than that required by international law.

(b) Neither Party shall in any way impair by unreasonable and discriminatory measures the management, operation, maintenance, use, enjoyment, acquisition, expansion, or disposal of investments.

(c) Each Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments.

3. Subject to the laws relating to the entry and sojourn of aliens, nationals of either Party shall be permitted to enter and to remain in the territory of the other Party for the purpose of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or a company of the first Party that employs them, have committed or are in the process of committing a substantial amount of capital or other resources.

4. Companies which are legally constituted under the applicable laws or regulations of one Party, and which are investments, shall be permitted to engage top managerial personnel of their choice, regardless of nationality.

5. Neither Party shall impose performance requirements as a condition of establishment, expansion or maintenance of investments, which require or enforce commitments to export goods produced, or which specify that goods or services must be purchased locally, or which impose any other similar requirements.

6. Each Party shall provide effective means of asserting claims and enforcing rights with respect to investment, investment agreements, and investment authorizations.

7. Each Party shall make public all laws, regulations, administrative practices and procedures, and adjudicatory decisions that pertain to or affect investments.

8. The treatment accorded by the United States of America to investments and associated activities of nationals and companies of Mongolia under the provisions of this Article shall in any State, Territory or possession of the United States of America be no less favorable than the treatment accorded therein to investments and associated activities of nationals of the United States of America resident in, and companies legally constituted under the laws and regulations of other States, Territories or possessions of the United States of America.

9. The most favored nation provisions of this Article shall not apply to advantages accorded by either Party to nationals or companies of any third country by virtue of:

(a) that Party's binding obligations that derive from full membership in a free trade area or customs union; or

(b) that Party's binding obligations under any multilateral international agreement under the framework of the General Agreement on Tariffs and Trade that enters into force subsequent to the signature of this Treaty.

ARTICLE III

1. Investments shall not be expropriated or nationalized either directly or indirectly through measures tantamount to expropriation or nationalization ("expropriation") except: for a public purpose; in a nondiscriminatory manner; upon payment of prompt, adequate and effective compensation; and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article II(2). Compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriatory action was taken or became known, whichever is earlier; be calculated on the basis of the prevailing market rate of exchange at that time; be paid without delay; include interest at a commercially reasonable rate from the date of expropriation; be fully realizable; and be freely transferable.

2. A national or company of either Party that asserts that all or part of its investment has been expropriated shall have a right to prompt review by the appropriate judicial or administrative authorities of the other Party to determine whether any such expropriation has occurred and, if so, whether such expropriation, and any associated compensation, conforms to the principles of international law.

3. Nationals or companies of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war or other armed conflict, revolution, state of national emergency, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded treatment by such other Party no less favorable than that accorded to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third country, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

ARTICLE IV

1. Each Party shall permit all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include: (a) returns; (b) compensation pursuant to Article III; (c) payments arising out of an investment dispute; (d) payments made under a contract, including amortization of principal and accrued interest payments made pursuant to a loan agreement; (e) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment; and (f) additional contributions to capital for the maintenance or development of an investment.

2. Transfers shall be made in a freely usable currency, as defined in Article 30 of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer with respect to spot transactions in the currency to be transferred.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, either Party may maintain laws and regulations (a) requiring reports of currency transfer; and (b) imposing income taxes by such means as a withholding tax applicable to dividends or other transfers. Furthermore, either Party may protect the rights of creditors, or ensure the satisfaction of judgments in adjudicatory proceedings, through the equitable, nondiscriminatory and good faith application of its law.

4. Each Party shall permit returns in kind to be made as authorized or specified in an investment authorization, investment agreement, or other written agreement between the Party and an investment or a national or company of the other Party.

ARTICLE V

The Parties agree to consult promptly, on the request of either, to resolve any disputes in connection with the Treaty, or to discuss any matter relating to the interpretation or application of the Treaty.

ARTICLE VI

1. For purposes of this Article, an investment dispute is a dispute between a Party and a national or company of the other Party arising out of or relating to (a) an investment agreement between that Party and such national or company; (b) an investment authorization granted by that Party's foreign investment authority to such national or company; or (c) an alleged breach of any right conferred or created by this Treaty with respect to an investment.

2. In the event of an investment dispute, the parties to the dispute should initially seek a resolution through consultation and negotiation. If the dispute cannot be settled amicably, the national or company concerned may choose to submit the dispute for resolution:

(a) to the courts or administrative tribunals of the Party that is a party to the dispute; or

(b) in accordance with any applicable, previously agreed dispute-settlement procedures; or

(c) in accordance with the terms of paragraph 3.

3. (a) Provided that the national or company concerned has not submitted the dispute for resolution under paragraph 2 (a) or (b) and that six months have elapsed from the date on which the dispute arose, the national or company concerned may choose to consent in writing to the submission of the dispute for settlement by binding arbitration:

(i) to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes ("Centre") established by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States, done at Washington, March 18, 1965 ("ICSID Convention"), provided that the Party is a party to such Convention; or

(ii) to the Additional Facility of the Centre, if the Centre is not available; or

(iii) in accordance with the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNICTRAL); or

(iv) to any other arbitration institution, or in accordance with any other arbitration rules, as may be mutually agreed between the parties to the dispute.

(b) Once the national or company concerned has so consented, either party to the dispute may initiate arbitration in accordance with the choice so specified in the consent.

4. Each Party hereby consents to the submission of any investment dispute for settlement by binding arbitration in accordance with the choice specified in the written consent of the national or company under paragraph 3. Such consent, together with the written consent of the national or company when given under paragraph 3 shall satisfy the requirement for:

(a) written consent of the parties to the dispute for purposes of Chapter II of the ICSID Convention (Jurisdiction of the Centre) and for purposes of the Additional Facility Rules; and

(b) an "agreement in writing" for purposes of Article II of the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York, June 10, 1958 ("New York Convention").

5. Any arbitration under paragraph 3(a)(ii), (iii) or (iv) of this Article shall be held in a state that is a party to the New York Convention.

6. Any arbitral award rendered pursuant to this Article shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Party undertakes to carry out without delay the provisions of any such award and to provide in its territory for its enforcement.

7. In any proceeding involving an investment dispute, a Party shall not assert, as a defense, counterclaim, right of set-off or otherwise, that the national or company concerned has received or will receive, pursuant to an insurance or guarantee contract, indemnification or other compensation for all or part of its alleged damages.

8. For purposes of an arbitration held under paragraph 3 of this Article, any company legally constituted under the applicable laws and regulations of a Party or a political subdivision thereof but that, immediately before the occurrence of the event or events giving rise to the dispute, was an investment of nationals or companies of the other Party, shall be treated as a national or company of such other Party in accordance with Article 25(2)(b) of the ICSID Convention.

ARTICLE VII

1. Any dispute between the Parties concerning the interpretation or application of the Treaty which is not resolved through consultations or other diplomatic channels, shall be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal for binding decision in accordance with the applicable rules of international law. In the absence of an agreement by the Parties to the contrary, the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), except to the extent modified by the Parties or by the arbitrators, shall govern.

2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. The UNCITRAL Rules for appointing members of three member panels shall apply mutatis mutandis to the appointment of the arbitral panel except that the appointing authority referenced in those rules shall be the Secretary General of the Centre.

3. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within six months of the date of selection of the third arbitrator, and the Tribunal shall render its decisions within two months of the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later.

4. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The Tribunal may, however, at its discretion, direct that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

ARTICLE VIII

The provisions of Article VI and VII shall not apply to a dispute arising (a) under the export credit, guarantee or insurance programs of the Export-Import Bank of the United States or (b) under other official credit, guarantee or insurance arrangements pursuant to which the Parties have agreed to other means of settling disputes.

ARTICLE IX

This Treaty shall not derogate from:

(a) laws and regulations, administrative practices or procedures, or administrative or adjudicatory decisions of either Party;

(b) international legal obligations; or

(c) obligations assumed by either Party, including those contained in an investment agreement or an investment authorization,

that entitle investments or associated activities to treatment more favorable than that accorded by this Treaty in like situations.

ARTICLE X

1. This Treaty shall not preclude the application by either Party of measures necessary for the maintenance of public order, the fulfillment of its obligations with respect to the maintenance or restoration of international peace or security, or the protection of its own essential security interests.

2. This Treaty shall not preclude either Party from prescribing special formalities in connection with the establishment of investments, but such formalities shall not impair the substance of any of the rights set forth in this Treaty.

ARTICLE XI

1. With respect to its tax policies, each Party should strive to accord fairness and equity in the treatment of investment of nationals and companies of the other Party.

2. Nevertheless, the provisions of this Treaty, and in particular Article VI and VII, shall apply to matters of taxation only with respect to the following:

(a) expropriation, pursuant to Article III;

(b) transfers, pursuant to Article IV; or

(c) the observance and enforcement of terms of an investment agreement or authorization as referred to in Article VI (1) (a) or (b),

to the extent they are not subject to the dispute settlement provisions of a Convention for the avoidance of double taxation between the two Parties, or have been raised under such settlement provisions and are not resolved within a reasonable period of time.

ARTICLE XII

This Treaty shall apply to the political subdivisions of the Parties.

ARTICLE XIII

1. This Treaty shall enter into force thirty days after the date of exchange of instruments of ratification. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Treaty at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.

3. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Treaty and to which this Treaty otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Treaty shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

4. The Annex and Protocol shall form an integral part of the Treaty.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Treaty.

DONE in duplicate at Washington on the sixth day of October, 1994, in the English and Mongolian languages, both texts being equally authentic.

FOR THE UNITED STATES
OF AMERICA:

FOR MONGOLIA:

ANNEX

1. The United States reserves the right to make or maintain limited exceptions to national treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

air transportation; ocean and coastal shipping; banking, insurance, securities and other financial services; government grants; government insurance and loan programs; energy and power production; customhouse brokers; ownership of real property; ownership and operation of broadcast or common carrier radio and television stations; ownership of shares in the Communications Satellite Corporation; the provision of common carrier telephone and telegraph services; the provision of submarine cable services; use of land and natural resources; mining on the public domain; and maritime services and maritime-related services.

2. The United States reserves the right to make or maintain limited exceptions to most favored nation treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

ownership of real property; mining on the public domain; maritime services and maritime-related services; and primary dealership in United States government securities.

3. Mongolia reserves the right to make or maintain limited exceptions to national treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

land ownership and banking.

PROTOCOL

With respect to Article II, paragraph 1, the Parties confirm their mutual understanding that the national and most favored nation treatment obligations specified therein apply to the establishment and acquisition as well as to the expansion, management, conduct, operation and sale or other disposition of investments.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ХӨХҮҮЛЭН ДЭМЖИХ,
ХАРИЛЦАН ХАМГААЛАХ ТУХАЙ АМЕРИКИЙН
НЭГДСЭН УЛС, МОНГОЛ УЛСЫН ХООРОНДЫН
ГЭРЭЭ

Америкийн Нэгдсэн Улс, Монгол улс /цаашид "Талууд" гэж нэрлэнэ/

Нэг Талын иргэд, компаниуд нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт хөрөнгө оруулах замаар хоёр улсын хооронд эдийн засгийн илүү өргөн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхийг эрмэлзэж,

Тийм хөрөнгө оруулалтад хандах нөхцөлийг зохицуулах тухай тохиролцоо нь Талуудын хувийн хөрөнгийн урсгал, эдийн засгийн хөгжилд түлхэц болно гэдгийг хүлээн зөвшөөрч,

Хөрөнгө оруулалтын тогтвортой орчин бий болгох болон эдийн засгийн нөөц бололцоог дээд зэргээр үр ашигтай ашиглахын тулд хөрөнгө оруулалтад шударга, эрх тэгшээр хандах шаардлагатайг зөвшөөрөлцөн,

Эдийн засгийн болон бизнесийн хэлхээ холбоог хөгжүүлэх нь хоёр Талын хөдөлмөрчдийн сайн сайханд хувь нэмэр оруулж, олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрсөн ажиллагсдын эрхийг хүндэтгэх явдлыг бэхжүүлж чадахыг хүлээн зөвшөөрч,

Хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай Гэрээ байгуулахаар шийдвэрлэж,

Дор дурдсан зүйлийг хэлэлцэн тохиров:

НЭГДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

1. Энэхүү гэрээний зорилгоор:

а) "Хөрөнгө оруулалт" гэж нэг Талын нутаг дэвсгэрт нөгөө Талын иргэд, компаниудын шууд буюу шууд бусаар өмчилдөг, эсвэл хяналт тавьдаг хөрөнгийн эрх, өр, үйлчилгээ болон хөрөнгө оруулалтын хэлцэл зэрэг аливаа хөрөнгө оруулалтыг хэлнэ. Үүнд:

I. материаллаг болон материаллаг бус өмч, түүний дотор, үл хөдлөх хөрөнгийн барьцаа, эд хөрөнгө саатуулан барих эрх болон барьцаа,

II. компани, эсвэл компанийн хөрөнгийн хувьцаа буюу түүний бусад хувь, үндсэн хөрөнгө дэх хувь,

III. мөнгөн төлбөрийн нэхэмжлэл буюу эдийн засгийн үнэлэмж бүхий бөгөөд хөрөнгө оруулалтай холбоотой гүйцэтгэлийн нэхэмжлэл,

IV. оюуны өмч, тухайлбал, дараахь зүйлд хамаарах эрх:

уран зохиолын болон урлагийн бүтээл, үүний дотор дуу бичлэг, бүх салбарт хүний хүч чармайлтаар бий болсон шинэ бүтээл, үйлдвэрлэлийн дизайн, хагас дамжуулагчийн хэлбэрийн бүтээл, худалдааны нууц, ноу хау, бизнесийн хаалттай мэдээлэл, барааны тэмдэг, үйлчилгээний тэмдэг болон худалдааны бүртгэгдсэн нэр,

V. хууль болон хэлцлээр олгогдсон аливаа эрх, түүнчлэн хууль ёсны аливаа лиценз, зөвшөөрөл,

б) Аль нэг Талын "компани" гэж тухайн Талын болон түүний улс төрийн нэгжийн хууль тогтоомжийн дагуу хууль ёсоор байгуулагдсан, ашиг олох, эс олох зорилгоор зохион байгуулагдсан хувийн буюу засгийн газрын өмчлөл, хяналтанд байгаа аливаа корпораци, компани, нийгэмлэг, түншлэл буюу бусад байгууллагыг хэлнэ.

в) Аль нэг Талын "иргэн" гэж тухайн Талын холбогдох хуулийн дагуу түүний иргэн нь байгаа бие хүнийг хэлнэ.

г) "Орлого" гэж хөрөнгө оруулалтаас буюу түүнтэй холбоотойгоор олсон өгөөж, түүний дотор ашиг, ногдол ашиг, хүү, хөрөнгийн өртгийн өсөлтийн орлого, роялтын төлбөр, менежмент, техникийн туслалцааны болон бусад төлбөрт үйлчилгээний хөлс, түүнчлэн хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон биет орлогыг хэлнэ.

д) "Холбоотой үйл ажиллагаа" гэж бизнесийг эрхлэн явуулах зорилгоор компани, салбар, агентлаг, албан газар, үйлдвэр буюу бусад нэгжийг зохион байгуулах, хянах, үйл ажиллагаа явуулах, хэвийн байлгах буюу байрлуулах, хэлцэл байгуулах, хэрэгжүүлэх, гүйцэтгүүлэх, бүх төрлийн өмч, түүний дотор оюуны өмчийн эрхийг олж эзэмших, хэрэглэх, хамгаалах болон байрлуулах, хөрөнгө мөнгө зээлэх, хөрөнгийн хувьцаа болон бусад үнэт цаасыг худалдаж авах, гаргах, худалдах, импортын зориулалтаар гадаадын валют худалдаж авахыг хэлнэ.

е) "Хөрөнгө оруулалтын эрх" гэж аль нэг Талын гадаадын хөрөнгө оруулалтыг хариуцсан эрх бүхий байгууллагаас нөгөө Талын хөрөнгө оруулалт буюу иргэн, эсвэл компанид олгосон эрхийг хэлнэ.

ж) "Хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр" гэж аль нэг Талын дотоодын эрх бүхий байгууллагаас нөгөө Талын хөрөнгө оруулалт, иргэн буюу компаний хооронд:

I) дотоодын эрх бүхий байгууллагын хяналтад байгаа байгалийн баялаг, бусад үндсэн хөрөнгийн талаар эрх олгож байгаа бөгөөд;

II) хөрөнгө оруулалт, иргэн буюу компани нь хөрөнгө оруулалт хийх буюу олж авахдаа тулгуурлаж буй бичгээр үйлдсэн хэлэлцээрийг хэлнэ.

2. Тухайн компани нь аливаа гуравдагч орны иргэний хяналтанд байгаа болон хэрэв нэг Талын ямар нэг компани нь нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт бизнесийн дорвитой үйл ажиллагаа эрхэлдэггүй, эсвэл тэрхүү компани нь тухайн Талтай эдийн засгийн хэвийн харилцаа байхгүй аливаа гуравдагч орны иргэний хяналтанд байгаа бол аль ч Тал энэхүү Гэрээгээр олгогдож буй давуу байдлыг уг компанид олгохгүй байх эрхтэй.

3. Хөрөнгө оруулж байгаа буюу дахин хөрөнгө оруулж байгаа хэлбэрт аливаа өөрчлөлт орох нь хөрөнгө оруулалт гэдэг тодорхойлолтыг үл хөндөнө.

ХОЁРДУГААР ЗҮЙЛ

1. Аль ч Тал нөгөө Талын хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаанд адил нөхцөл байдалд өөрийн иргэн, компани буюу аливаа гуравдагч орны иргэн, компанийн хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбоотой үйл ажиллагаанд олгодог нөхцөлөөс дутуугүй тааламжтай, чингэхдээ аль илүү тааламжтай нөхцөлийг олгох үндсэн дээр хандах буюу зөвшөөрөл өгнө. Гэхдээ энэхүү Гэрээний Хавсралтад заасан аливаа салбар буюу асуудлын хүрээнд ямар нэг хасалт оруулах, эсвэл түүнийг хэвээр мөрдөх нь аль ч Талын эрхийн асуудал байна. Аль ч Тал Хавсралтад бичигдсэн салбар буюу асуудалд хамаарах өөрт нь мэдэгдэж буй бүх хууль тогтоомжийн талаар энэхүү Гэрээг хүчин төгөлдөр болохоос өмнө буюу хүчин төгөлдөр болох өдөр нөгөө Талдаа мэдэгдэхээ зөвшөөрч байна. Түүнчлэн, аль ч Тал энэхүү хавсралтад бичигдсэн салбар буюу асуудлын хувьд ирээдүйд гарах хасалтын талаар нөгөө Талдаа мэдэгдэх бөгөөд

ийм хасалтыг аль болохоор хязгаарлахаар тохиролцож байна. Аль нэг Талаас ирээдүйд хийх аливаа хасалт нь уг хасалтыг хүчин төгөлдөр болох үед тухайн салбар болон асуудлаар нэгэнт хийгдсэн хөрөнгө оруулалтад хамаарахгүй. Хавсралтад өөрөөр заагаагүй бол аливаа хасалтын дагуу олгох нөхцөл нь аливаа гуравдахь орны иргэд буюу компанийн хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбоотой үйл ажиллагаанд адил нөхцөл байдалд олгодгоос дутуугүй тааламжтай байна.

2. а) Хөрөнгө оруулалт ямагт шударга, эрх тэгш нөхцөлөөр хангагдаж, түүнийг бүрэн хамгаалж, аюулгүй байдлыг нь хангах ёстой бөгөөд энэ нь олон улсын эрх зүйгээр шаардагдах нөхцөлөөс ямар ч тохиолдолд дутуу байх ёсгүй.

б) Аль нэг Тал үндэслэлгүй буюу ялгаварлан гадуурхах арга хэмжээ авах замаар хөрөнгө оруулалтыг эрхлэн хөглөх, үйл ажиллагаа явуулах, хэвийн байлгах, ашиглах, түүний үр шимийг хүртэх, олж эзэмших, өргөжүүлэх буюу байрлуулах явдлыг ямар нэгэн байдлаар хаан боогдуулах ёсгүй.

в) Аль ч Тал хөрөнгө оруулалтын хувьд хүлээж авсан байж болох аливаа үүргээ дагаж мөрдөнө.

3. Аль нэг Талын иргэд, эсвэл тэднийг хөлслөн ажиллуулж буй тухайн Талын компани ихээхэн хэмжээний хөрөнгө буюу бусад нөөц оруулсан, эсвэл оруулж байгаа бол уг хөрөнгө оруулалтыг байгуулах, хөгжүүлэх, эрхлэн хөглөх буюу хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны талаар зөвлөлдөх зорилгоор тухайн Талын иргэд нөгөө Талын гадаадын иргэд нэвтрэх, оршин суухтай холбогдсон хуулийн дагуу тэр Талын нутаг дэвсгэрт нэвтрэх, оршин суухыг зөвшөөрнө.

4. Аль нэг Талын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хууль ёсоор байгуулагдсан компаниуд нь өөрсдөө хөрөнгө оруулалт мөн бол тэдгээр нь удирдах дээд албан тушаалтнаа иргэний харьяалал үл харгалзан өөрсдийн сонголтоор ажиллуулахыг зөвшөөрнө.

5. Үйлдвэрлэсэн бүтээгдхүүнээ экспортод гаргах үүрэг хүлээхийг шаардах буюу гүйцэтгүүлэх, эсвэл бараа, үйлчилгээг дотооддоо борлуулахыг тусгайлан заах буюу иймэрхүү аливаа бусад шаардлагыг аль нэг Тал хөрөнгө оруулалт хийх, түүнийг өргөжүүлэх нөхцөл болгон гүйцэтгэлийн болзол тавихгүй.

6. Аль ч Тал хөрөнгө оруулалт, хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр, хөрөнгө оруулалтын эрх олгохтой холбогдсон гомдлын шаардлага гаргах, эрхээ хэрэгжүүлэх үр нөлөөтэй арга хэрэгслийг бүрдүүлнэ.

7. Аль ч Тал хөрөнгө оруулалтад хамаарах буюу түүнд нөлөөлөх бүх хууль тогтоомж, засаг захиргааны практик болон дэг журам, түүнчлэн шүүхийн

шийдвэрийг нийтэд мэдээлнэ.

8. Энэхүү зүйлийн заалтын дагуу Монгол улсын иргэд, компаниудаас АНУ-ын аливаа муж улс, нутаг дэвсгэр буюу эзэмшил газар нутагт хийсэн хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбоотой үйл ажиллагаанд АНУ-ын олгох нөхцөл нь АНУ-д байнга оршин суугаа өөрийн иргэд, АНУ-ын бусад муж улс, нутаг дэвсгэр, эзэмшлийн газар нутгийн хууль, тогтоомжийн дагуу хууль ёсоор байгуулагдсан компаниудын хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбоотой үйл ажиллагаанд олгодог нөхцөлөөс дутуугүй тааламжтай байна.

9. Нэн тааламжтай үндэстний нөхцөлийн тухай энэхүү зүйлийн заалт нь аль нэг Талаас аливаа гуравдагч улсын иргэд буюу компаниудад:

а) Чөлөөт худалдааны бүс, гаалийн холбооны бүрэн эрхт гишүүний улмаас үүдэн гарсан тухайн Талын заавал биелүүлэх үүрэг эсвэл;

б) Худалдаа Тарифын Ерөнхий Хэлэлцээрийн хүрээнд байгуулагдах бөгөөд энэхүү Гэрээнд гарын үсэг зурсны дараа хүчин төгөлдөр болох олон улсын олон талт аливаа хэлэлцээрийн дагуу тухайн Талын заавал биелүүлэх үүргийн дагуу олгож буй давуутай байдалд хамаарахгүй.

ГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ

1. Нийтийн ашиг сонирхолын үүднээс ялгаварлан гадуурхахгүйгээр, хойшлуулахгүй зохих ёсны, үр ашигтай нөхөн төлбөр хийх үндсэн дээр зохих хууль болон Хоёрдугаар зүйлийн /2/-д заасан нөхцөлийн ерөнхий зарчмын дагуу гүйцэтгэхээс бусад тохиолдолд хөрөнгө оруулалтыг хураан авах, нийгэмчлэх ("дайчлан гаргуулах") буюу үүнтэй адилтгах аливаа арга замаар шууд буюу шууд бусаар хураан авах буюу нийгэмчилж болохгүй. Нөхөн төлбөр нь дайчлан гаргуулж байгаа хөрөнгө оруулалтыг тийнхүү дайчлан гаргуулсан буюу энэ тухай мэдээ нийтийн хүртээл болсны, аль нь түрүүлж болсныг үл харгалзан, яг өмнөх үеийн зах зээлийн бодит үнэтэй тэнцүү байх бөгөөд тэр үеийн зах зээлийн голлох ханшийг баримтлан дайчлан гаргуулах өдрөөс эхэлж арилжааны хувьд боломжийн ханшийг үндэслэн тооцсон хүүг оролцуулан хойшлуулахгүй төлөгдөх бөгөөд түүнийг бүрэн зарцуулах, чөлөөтэй гуйвуулах боломжтой байна.

2. Аль нэг Талын иргэн буюу компани бүх хөрөнгөө буюу түүний хэсгийг дайчлан гаргуулсан гэж үзэж байгаа бол ийнхүү дайчлан гаргуулсан эсэхийг тогтоолгох, хэрэв тогтоолгосон бол, тухайн дайчилгаа, түүнтэй холбогдсон нөхөн төлбөр олон улсын эрх зүйн зарчмуудтай тохирч байгаа эсэх талаар нөгөө Талын шүүхийн буюу захиргааны холбогдох байгууллагаар нэн даруй хянуулах эрхтэй.

3. Аль нэг Талын иргэд буюу компаниудын хөрөнгө оруулалтад нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт гарсан дайн буюу бусад зэвсэгт мөргөлдөөн, хувьсгал, үндэсний онц

байдал, самуун буюу тэдгээртэй адилтгах бусад нөхцөл байдлын улмаас хохирол учирсан байвал ийм хохирлын талаар аливаа арга хэмжээ авахдаа нөгөө Тал өөрийн иргэд буюу компаниуд, аливаа гуравдагч улсын иргэд буюу компаниудад олгохоос дутуугүй тааламжтай нөхцөл, чингэхдээ аль илүү тааламжтайг нь, эдлүүлнэ.

ДӨРӨВДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

1. Аль ч Тал хөрөнгө оруулалттай холбоотой бүх гуйвуулгыг өөрийн нутаг дэвсгэрээс гадаадад, эсвэл гадаадаас нутаг дэвсгэртээ чөлөөтэй бөгөөд хойшлуулалгүй хийлгэнэ. Йим гуйвуулгад дараахь зүйлс хамаарна: а) орлого; б) Гуравдугаар зүйлийн дагуу хийгдсэн нөхөн төлбөр; в) хөрөнгө оруулалтын маргаанаас үүдэн гарах төлбөр; г) хэлцлийн дагуу хийгдэх төлбөр, түүний дотор, зээлийн хэлэлцээрийн дагуу төлөгдөх үндсэн өрийн болон түүнд бодогдсон хүүний төлбөр; д) хөрөнгө оруулалтыг бүхэлд нь буюу хэсэгчлэн худалдсан, эсвэл татан буулгаснаас бий болсон орлого; е) хөрөнгө оруулалтыг хэвийн ажиллуулах буюу хөгжүүлэхэд зориулсан нэмэлт хөрөнгө.

2. Гуйвуулга хийгдэж байгаа валютын "spot" гүйлгээний хувьд тухайн гуйвуулга хийгдэж буй өдрийн валютын зах зээлийн голлох ханшаар бодож, гуйвуулгыг Олон улсын валютын Сангийн Хэлэлцээрийн 30 дугаар зүйлд тодорхойлсон чөлөөтэй хөрвөх валютаар хийнэ.

3. Энэхүү зүйлийн 1, 2-ын заалтыг үл харгалзан аль нэг Тал а) валютын гуйвуулгын тухай тайлан шаардах; б) ногдол ашиг болон бусад гуйвуулгаас суутгалын татвар авах зэргээр орлогын татвар ногдуулах хууль, тогтоомжтой байж болно. Түүнчлэн аль нэг Тал өөрийн хуулийг шударга, ялгаварлан гадуурхахгүй, голч тууштай хэрэгжүүлэх замаар зээл олгогчдын эрхийг хамгаалах буюу шүүн хэлэлцэх явцад гаргасан шийдвэрийг биелүүлэх баталгаагаар хангаж болно.

4. Аль ч Тал хөрөнгө оруулалтын эрх, хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр буюу аль нэг Тал болон нөгөө Талын хөрөнгө оруулалт буюу иргэн, эсвэл компаний хооронд бичгээр байгуулсан бусад хэлэлцээрээр зөвшөөрөгдсөн буюу тодорхойлсон байдлаар биет орлого олохыг зөвшөөрнө.

ТАВДУГААР ЗҮЙЛ

Энэхүү Гэрээтэй холбогдсон аливаа маргааныг шийдвэрлэх, Гэрээг тайлбарлах буюу хэрэгжүүлэх тухай аливаа асуудлыг хэлэлцэхийн тулд аль нэг Талын хүсэлтийн дагуу нэн даруй зөвлөлдөж байхаар Талууд тохиролцож байна.

ЗУРГАДУГААР ЗҮЙЛ

1. Энэхүү зүйлийн зорилгоор хөрөнгө оруулалтын маргаан гэдэг нь аль нэг Тал болон нөгөө Талын иргэн, компанийн хооронд а) тухайн Тал болон нөгөө Талын иргэн, компанийн хооронд байгуулсан хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээрээс; б) тухайн Талын гадаадын хөрөнгө оруулалт эрхэлсэн эрх бүхий байгууллагаас дээрх иргэн буюу компанид олгосон хөрөнгө оруулалтын эрхээс; в) хөрөнгө оруулалтын хувьд энэхүү Гэрээгээр олгогдсон буюу үүссэн аливаа эрхийг зөрчсөн гэх асуудлаас тус тус үүдэн гарсан буюу тэдгээртэй холбоотой маргааныг хэлнэ.

2. Хөрөнгө оруулалтын маргаан үүссэн тохиолдолд, маргаанд оролцогч талууд түүнийг юуны өмнө зөвлөлдөөн, хэлэлцээний замаар шийдвэрлэхийг хичээнэ. Хэрэв маргааныг эв зүйгээр зохицуулж чадахгүй бол холбогдох иргэн буюу компани нь маргааныг шийдвэрлүүлэхээр доорхи аргуудыг сонгож болно. Үүнд:

а) Маргаанд оролцогч тухайн Талын шүүх буюу засаг захиргааны шүүх хуралд хандах;

б) Маргааныг шийдвэрлэхэд хэрэглэвэл зохих урьдчилан тохирсон аливаа журмын дагуу зохицуулах;

в) 3-т тодорхойлсон нөхцөлийн дагуу зохицуулах.

3. а) Холбогдох иргэн буюу компани нь 2-ын /а/ буюу /б/-ын дагуу маргааныг шийдвэрлэхээр зарга мэдүүлээгүй бөгөөд маргаан үүссэн өдрөөс хойш 6 сар өнгөрсөн байвал тэд уг маргааныг заавал биелүүлэх шийдвэр гаргах арбитраг шилжүүлэхийг бичгээр зөвшөөрөх замаар доорхи аргыг сонгон авч болно:

I. Тухайн Тал "Улс болон бусад улсын иргэдийн хоорондын хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх тухай" 1965 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрийн Вашингтоны конвенцэд /ИКСИД -ын Конвенц/ нэгдэн орсон бол, уг конвенцоор байгуулагдсан Хөрөнгө оруулалтын талаархи маргааныг шийдвэрлэх олон улсын төв /Төв /-д хандах,

II. Энэхүү Төв боломжгүй байвал, уг Төвийн салбар байгууллагад хандах,

III. НҮБ-ын Олон улсын худалдааны хууль зүйн комисс (ЮНСИТРАЛ) -ын Арбитрын дүрмийн дагуу зохицуулах,

IV. Маргаанд оролцогч талуудын хооронд харилцан тохиролцсоноор арбитраг аливаа бусад байгууллага буюу бусад аливаа арбитраг дүрмийн дагуу зохицуулах,

б) Холбогдох иргэн буюу компани ийнхүү зөвшөөрмөгц, маргаанд оролцогч

аль нэг тал нь зөвшилцөн тохиролцсон сонголтын дагуу арбитражийг эхлүүлж болно.

4. Аль ч Тал 3-ын дагуу тухайн иргэн болон компанийн бичгээр гаргасан зөвшөөрөлд тодорхойлсон сонголтын дагуу хөрөнгө оруулалтын аливаа маргааныг заавал биелүүлэх шийдвэр гаргах арбитрагт шилжүүлэн шийдвэрлүүлэхээ үүгээр зөвшөөрч байна. Ийм зөвшөөрөл нь 3-ын дагуу тухайн иргэн болон компанийн бичгээр гаргасан зөвшөөрлийн хамт доорхи шаардлагуудыг хангасан байна. Үүнд:

а) ИКСИД-ийн конвенцийн хоёрдугаар бүлгийн / Төвийн эрх мэдэл / зорилгоор болон Салбар байгууллагын дүрмийн зорилгоор маргаанд оролцогч талуудын бичгээр гаргах зөвшөөрөл;

б) Гадаадын Арбитрын Шийдвэрийг хүлээн зөвшөөрөх болон биелүүлэх тухай 1958 оны 6 дугаар сарын 10-нд Нью Йорк хотноо байгуулсан НҮБ-ын конвенцийн /Нью Йоркийн Конвенц/ Хоёрдугаар зүйлийн зорилгоор гаргах "бичгээр байгуулсан тохиролцоо";

5. Энэхүү зүйлийн 3-ын /а/ -ийн /II/, /III/, /IV/ -ийн дагуу явуулах аливаа арбитражийг Нью Йоркийн Конвенцод оролцогч аль нэг улсад гүйцэтгэнэ.

6. Энэхүү зүйлийн дагуу гаргасан арбитрын аливаа шийдвэр нь маргаанд оролцогч талуудын хувьд эцсийн байх бөгөөд түүнийг заавал биелүүлнэ. Аль ч Тал ийм шийдвэрийн заалт бүрийг хойшлуулалгүй хэрэгжүүлж, түүнийг өөрийн нутаг дэвсгэр дээр биелүүлэх нөхцөлөөр хангах үүрэг авч байна.

7. Хөрөнгө оруулалттай холбогдсон аливаа маргааны явцад аль нэг Талын иргэн буюу компани өөрт нь учирсан гэж үзэж буй нийт хохирлыг буюу түүний хэсгийг даатгалын буюу баталгааны хэлцэл, гуравдагч этгээдийн төлж буй нөхөн төлбөр болон бусад хэлбэрийн нөхөн төлбөрөөр төлүүлсэн буюу төлүүлэхийг нөгөө Тал нь өөрийн хамгаалалт болгож сөрөг гомдол гаргах, эсрэг нэхэмжлэл хийх буюу бусад хэлбэрээр ашиглахгүй.

8. Энэхүү зүйлийн 3-ын дагуу явагдаж буй арбитражийн зорилгоор аль нэг Талын буюу түүний улс төрийн нэгжийн холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хууль ёсоор байгуулагдсан аливаа компани нь маргаанд хүргэсэн үйл явдал буюу үйл явдлууд үүсэхийн яг өмнөхөн нөгөө Талын иргэн буюу компанийн хөрөнгө оруулалт байсан бол ИКСИД-ын Конвенцийн 25 дугаар зүйлийн /2/-ын /б/-ийн дагуу тэрхүү нөгөө Талын иргэн буюу компани гэж тооцогдоно.

ДОЛДУГААР ЗҮЙЛ

1. Энэхүү Гэрээг тайлбарлах буюу хэрэгжүүлэхтэй холбоотой бөгөөд

зөвлөлдөөн буюу дипломат өөр аргаар шийдвэрлэж чадаагүй Талуудын хоорондын аливаа маргааныг аль нэг Талын саналаар олон улсын эрх зүйн холбогдох хэм хэмжээний дагуу заавал биелүүлэх шийдвэр гаргуулахаар арбитрын шүүхэд шилжүүлнэ. Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол, НҮБ-ын Олон улсын худалдааны хууль зүйн комисс (ЮНСИТРАЛ) -ын арбитрын дүрмийг Талууд буюу арбиторчдын түүнд оруулах өөрчлөлтөөс бусад хүрээнд баримтална.

2. Хүсэлт хүлээн авснаас хойш 2 сарын дотор Тал бүр нэг нэг арбиторчийг томилно. Энэхүү хоёр арбиторч нь дарга болох гурав дахь арбиторчийг сонгох бөгөөд тэр нь гуравдагч улсын иргэн байна. Гурван хүний бүрэлдэхүүн бүхий хэсгийн гишүүдийг томилоход хэрэглэж буй ЮНСИТРАЛ -ын дүрэмд томилох эрх бүхий хүн нь Төвийн Ерөнхий Нарийн Бичгийн дарга байна гэж зааснаас бусад тохиолдолд, арбитрын бүрэлдэхүүнийг томилохдоо дүрмийг зохих өөрчлөлт оруулсан байдлаар нь хэрэглэнэ.

3. Өөрөөр тохиролцоогүй бол, зарга мэдүүлэх болон шүүн хэлэлцэх бүхий л явц нь гурав дахь арбиторчийг сонгосон өдрөөс хойш 6 сарын дотор явагдаж дуусах бөгөөд энэхүү шүүх нь өөрийн шийдвэрийг зарга эцэслэн мэдүүлсэн өдөр буюу шүүн хэлэлцэх ажиллагаа дууссан өдрийн аль сүүлчийнхээс эхлэн тоолж хоёр сарын дотор гаргана.

4. Шүүхийн дарга, бусад арбиторч болон шүүхийн ажиллагааны бусад зардлыг Талууд тэнцүү хэмжээгээр хариуцна. Гэвч шүүх нь хоёр Талын аль нэгэнд зардлын ихэнх хэсгийг ногдуулахаар өөрийн шийдвэрт зааж болно.

НАЙМДУГААР ЗҮЙЛ

Зургаа, долдугаар зүйлийн заалтууд нь: а) АНУ-ын Экспорт-Импорт банкны экспортын зээл, баталгааны буюу даатгалын программууд; эсвэл б) маргааныг өөр арга замуудаар шийдвэрлэхээр Талууд тохиролцсон засгийн газрын бусад зээл, баталгаа буюу даатгалын тохиролцоонуудаас үүдэн гарсан маргаанд хэрэглэгдэхгүй.

ЕСДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

Энэхүү Гэрээ нь хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбоотой үйл ажиллагаанд адил төстэй нөхцөлд энэхүү Гэрээгээр олгосноос илүү тааламжтай нөхцөл олгож байгаа:

а) аль нэг Талын хууль тогтоомж, засаг захиргааны практик буюу дэг журам, эсвэл засаг захиргааны буюу шүүхийн шийдвэр;

б) олон улсын эрх зүйн дагуу хүлээсэн үүрэг;

в) аль нэг Талын хүлээсэн үүрэг, түүний дотор, хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр буюу хөрөнгө оруулалтын эрх олгоход тусгагдсан үүргүүдийг үл хөндөнө.

АРАВДУГААР ЗҮЙЛ

1. Энэхүү Гэрээ нь аль нэг Тал нийгмийн дэг журмыг сахиулахад шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх буюу олон улсын энх тайван, аюулгүй байдлыг сахин хамгаалах, сэргээн тогтоох талаар хүлээсэн үүргээ биелүүлэх, эсвэл өөрийн аюулгүй байдлын амин чухал сонирхолыг хамгаалах явдалд хориг саад болохгүй.

2. Энэхүү Гэрээ нь аль нэг Тал хөрөнгө оруулалт хийхтэй холбогдсон тусгай горим тогтооход хориг саад болохгүй боловч ийм горим нь энэхүү Гэрээнд заасан аливаа эрхийн агуулгыг хөндөх ёсгүй.

АРВАННЭГДҮГЭЭР ЗҮЙЛ

1. Өөрийн татварын бодлогын хувьд, аль нэг Тал нь нөгөө Талын иргэд болон компаниудын хөрөнгө оруулалтад тэгш, шударга хандахыг хичээнэ.

2. Гэхдээ энэхүү Гэрээний, ялангуяа Зургаа, Долдугаар зүйлийн заалтууд нь татварын асуудлын хувьд зөвхөн дараахь асуудалд, тухайлбал:

а) Гуравдугаар зүйлийн дагуу дайчлан гаргуулах;

б) Дөрөвдүгээр зүйлийн дагуу гуйвуулалт хийх;

в) Зургадугаар зүйлийн /1/-ийн /а/ буюу /б/-д дурдсанаар хөрөнгө оруулалтын хэлэлцээр буюу эрх олгох нөхцөлийг дагаж мөрдөх, биелүүлэхэд тус тус хамаарах бөгөөд чингэхдээ хоёр Талын хооронд давхар татвараас зайлсхийх Конвенцийн маргааныг шийдвэрлэх заалтад хамаарахгүй буюу шийдвэрлэх ийм заалтуудын хүрээнд үүсэж боломжийн цаг хугацаанд шийдвэрлэгдээгүй асуудалд л хамаарна.

АРВАНХОЁРДУГААР ЗҮЙЛ

Энэхүү Гэрээ нь Талуудын улс төрийн нэгжид хамаарна.

АРВАНГУРАВДУГААР ЗҮЙЛ

1. Энэхүү Гэрээ нь соёрхон батлагдсан тухай батламж жуух бичгүүдийг солилцсон өдрөөс хойш гуч хоногийн дараа хүчин төгөлдөр болно. Энэхүү Гэрээ нь арван жилийн хугацаанд хүчинтэй байх бөгөөд энэхүү зүйлийн 2-ын дагуу дуусгавар болгохгүй бол цаашид ч хүчин төгөлдөр хэвээр байна. Энэхүү Гэрээ нь

түүнийг хүчин төгөлдөр болох үед байсан болон түүнээс хойш хийгдсэн буюу олж авсан хөрөнгө оруулалтад мөн адил хамаарна.

2. Аль нэг Тал нь энэхүү Гэрээний эхний арван жилийн хугацаа өнгөрсний дараа, эсвэл түүнээс хойш ямар ч үед нэг жилийн өмнө нөгөө Талдаа бичгээр мэдэгдэх замаар түүнийг дуусгавар болгож болно.

3. Энэхүү Гэрээг дуусгавар болохоос өмнө хийгдсэн буюу олж авсан хөрөнгө оруулалтын хувьд энэхүү Гэрээ хамаарч байвал, дээрх хөрөнгө оруулалтад энэхүү Гэрээний бусад бүх зүйлийн заалтууд түүнийг дуусгавар болсон өдрөөс хойш арван жилийн хугацаанд хүчин төгөлдөр байна.

4. Хавсралт болон Протокол нь энэхүү Гэрээний салшгүй хэсэг мөн.

ДЭЭР ДУРДСАНЫГ НОТЛОН холбогдох бүрэн эрхт төлөөлөгчид энэхүү Гэрээнд гарын үсэг зурав.

Энэхүү гэрээг 1994 оны 10 сарын 6-ны өдөр Вашингтон хотноо англи, монгол хэлээр тус бүр хоёр хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй байна.

АМЕРИКИЙН НЭГДСЭН УЛСЫН
ӨМНӨӨС

МОНГОЛ УЛСЫН
ӨМНӨӨС

ХАВСРАЛТ

1. АНУ нь хоёрдугаар зүйлийн 1-д заасан үндэсний нөхцөлийг дор дурдсан хязгаарлагдмал тооны салбарууд буюу асуудлуудад хамааруулахгүй байх эрхээ хадгалан үлдээж байна. Үүнд:

Агаарын тээвэр, далайн болон эргийн тээвэр, банк, даатгал, үнэт цаас, санхүүгийн үйлчилгээ, засгийн газрын буцалтгүй тусламж, засгийн газрын даатгалын болон зээлийн хөтөлбөр, цахилгаан эрчим хүчний үйлдвэрлэл, гаалийн газрын брокерүүд, үл хөдлөх хөрөнгө өмчлөх, нийтийн радио, телевизийн станцыг өмчлөн нэвтрүүлэг явуулах, хиймэл дагуулын холбооны корпорацийн хувьцааг өмчлөх, телефон болон телеграфны үйлчилгээний нийтийн дамжуулагчийг байгуулах, далайн ёроолын кабелийн үйлчилгээ явуулах, газар болон байгалийн баялагийг ашиглах, нийтийн эзэмшлийн газарт олборлолт хийх, далай тэнгисийн үйлчилгээ болон далай тэнгистэй холбогдсон үйлчилгээ, АНУ-ын засгийн газрын үнэт цаасны анхан шатны гүйлгээ хийх,

2. АНУ нь хоёрдугаар зүйлийн 1-д заасан нэн тааламжтай үндэстний нөхцөлийг дор дурьдсан хязгаарлагдмал тооны салбарууд болон асуудлуудад хамааруулахгүй байх эрхээ хадгалан үлдээж байна. Үүнд:

Үл хөдлөх хөрөнгө өмчлөх, нийтийн эзэмшлийн газарт олборлолт хийх, далай тэнгисийн үйлчилгээ болон далай тэнгистэй холбоотой үйлчилгээ, АНУ-ын засгийн газрын үнэт цаасны анхан шатны гүйлгээ хийх,

3. Монгол улс нь хоёрдугаар зүйлийн 1-д заасан үндэсний нөхцөлийг дор дурдсан хязгаарлагдмал тооны салбарууд буюу асуудлуудад хамааруулахгүй байх эрхээ хадгалан үлдээж байна. Үүнд:

Газар өмчлөх, банкны үйл ажиллагаа явуулах.

ПРОТОКОЛ

Хоёрдугаар зүйлийн 1-ийн хувьд түүнд заасан үндэсний болон нэн тааламжтай үндэстний нөхцөл олгох үүрэг нь хөрөнгө оруулалтыг эхлэн байгуулах болон олж авах, мөн түүнчлэн түүнийг өргөжүүлэх, эрхлэн хөтлөх, удирдах, үйл ажиллагаагаа явуулах болон худалдах буюу бусад хэлбэрээр байрлуулахад хамаарна гэсэн нэгдсэн ойлголттой байгаагаа Талууд нотолж байна.